

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXXVIII. De pœnitentijs & remissionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Principe, vel consuetudine introducta; Canonica, vel civiles; alia extraordinaria, sive arbitraria; alia positiva; alia privativa &c. & quamvis inferior iudex teneatur reo, de crimine sufficienter convicto, poenam ordinariam, sive à lege præscriptam imponere, neque possit eam minuere, aut augere ob utilitatem boni publici, potest tamen hoc supremus Princeps dispensando in lege, si dispensare in ea possit, & iudex nonnunquam inferior ob varias puniendi circumstantias, ita ut plerumque hodie poenae sint arbitrariae,

§. II.

De variis poenis in specie, de quibus agitur in hoc titulo?

Videantur quæ hoc & sequentibus §. 9. in hoc Tit. explicantur apud Auth. Metoh. quia per se vel nota sunt, vel non omnibus hodie necessaria scitu sunt, vel etiam ex jure civili peti possunt. Legi etiam potest de poena pecuniaria cap. 2. 3. & 4. hoc t. de poena conventionali cap. 7. & 9. eodem. de poena depositionis. cap. 5. h. t. de poena degradationis. cap. degradatio. 2. h. t. in 6. de poena carceris. cap. quamvis 3. h. t. in 6. &c.

T I T V L V S XXXVIII.

DE POENITENTIIS ET REMISSIONIBUS.

SECTIO I.

De penitentia.

§. I.

De penitentia in genere.

Penitentia triplici modo accipitur, prout est virtus specialis, prout est Sacramentum, (de qua utraque acceptione consulendi Theologi) & prout

est satisfactio pro commissis. Hæc autem duplex est, privata, quæ in actu sacramentalis confessionis imponitur, & privatim perficitur; ac publica, pro manifestis peccatis, publicè scandalosis, publicè peragenda, cujus hodie vix usus est. Publica tamen hæc penitentia subdividitur in solemnem, quæ fit quadragesimæ tempore, certis solemnitatibus observatis, & finitur in Cornu Domini, à solo Episcopo imponenda, juxta Canonem 64. dist. 50. (quæ olim in usu fuit, hodie tamen de ea vix constat aliter)
M m m m z quid

quid) & in non solemnem, quæ publicè quidem, & in facie Ecclesiæ injungitur, & perfici juberetur, sine certis tamen solemnitatibus; de hac publica pœnitentia loquitur *cap. manifesta 1. h. 1.* ubi dicitur, *manifesta peccata non esse occultà tantum correctione purganda* &c. quia tamen Confessionis sigillum per tales publicas pœnitentias pateretur læpius; ideo nulla, vel certè rara, & non sine matura deliberatione publicarum pœnitentiarum praxis est, sicut & pœnarum, quæ §. 2. & 3. h. 1. referuntur, & apud Auth. Metho. videri possunt.

§. VI.

De precepto sacramentaliter confitendi saltem semel in anno, & sacramentum Eucharistiæ recipiendi in paschate?

Huius §. materia quamvis de ea in *cap. omnis 12. h. 1.* etiam agatur, rectius tamen ex Theologia morali petitur, uti & quæ explicantur in §. 5. ex *cap. quòd quidem 5. h. 1.* an Confessio illius, qui dicit se non posse abstinere à peccato, sit admittenda: & quæ queruntur §. 6. de confessione mulieris, quæ partem alienum sibi supposuit, vel proprium ex adulterio suscepit, ex *cap. Officij 9. h. 1.*

§. VII.

An pœnitentia, & quenam alia tempore generalis interdicti sint concessa, vel non; & an damnatis ad mortem pœnitentia sit concedenda?

Depriore quaestione, cujus etiam in hoc Tit. in *cap. quædam 11.* habetur, infra dicitur, cum specie de interdicto moribundæ quaestiones.

Alteræ quaestio affirmativè desinit in *Clemen. cum secundum 1. h. 1.* scilicet damnatis ad mortem Sacramento Pœnitentiæ (& Eucharistiæ) concedendum sit, si id petant, non obstante consuetudine in contrarium quam Concilium tanquam ab usum innovavit, cum his vel maxime referatis sint hæc Sacramenta, ad parvam & hanc moriendum.

§. VIII.

De Quæstoribus eleemosynarum.

Vide de his, quæ rariè in *cap. cum ex eo 14. h. 1.* & *cap. de eodem in 6. ac Clementinus ad pœnitentiam h. 1.* & denique *Trident. sess. 5. cap. de reformatione.*

§. IX.

Quinam habeant facultatem eligendi sibi confessorium.

Episcopis & omnibus superioribus etiam non exemptis, nec non inferioribus seu inferioribus Prælatibus exemptis, ut etiam sine superiorum auctoritate providum, ac dilectorum confessorium sibi possint eligere, conceditur *cap. ultimo h. 1.* ne scilicet, ut *Pompeianus* ait, propter dilationem pœnitentiæ

riculum imminet animarum, quod si tamen Episcopus suo subdito concessit, ut sibi idoneum confessarium eligere possit, nullam tamen hic electus in casus Episcopo specialiter reservatos jurisdictionem habet, prout statuitur in cap. si Episcopus. 2. h. t. in 6.

SECTIO II.

De remissionibus sive indulgentiis.

Hanc hujus sectionis materiam vel breviter explicatam apud Auth. Method. vide, vel fusius traditam apud Theologos morales.

TITVLVS XXXIX.

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS, SUSPENSIONIS, ET INTERDICTI.

SECTIO I.

De prima censura Ecclesiastica, nempe excommunicatione.

§. I.

Quid & quotuplex sit Censura.

Censura in genere dici potest, pena quadam spiritualis ac medicinalis, privans usu aliquorum bonorum spiritualium, per Ecclesiasticam potestatem inflicta, delinquenti, donec a contumacia cesset. Esse autem penes Ecclesiam potest e n infligendi censuras, ex Evang. Math. c. 16. probatur, & ex ratione, qua quilibet respublica jus habet, ad eo modo coercendos contumaces, & rebelles &c.

Proprie autem loquendo tres tantum sunt censuræ, Excommunicatio, suspen-

sio, & interdictum, prout colligitur ex cap. quarensi de V. S. & hinc irregularitas non est censura (qui enim violat censuram, sic irregularis, non tamen novam incurrit irregularitatem, qui irregularis cum sit, Sacramenta tamen suscipit, vel administrat) sed nec cessatio a divinis, cum non priveat usu divinorum, sed omitti tantum ea velit, nec degradatio aut depositio &c. quæ sunt pœnæ incorrigibilium.

§. II.

Quid, & quotuplex sit excommunicatio, & quæ formæ fieri debeat?

Excommunicatio in genere est censura Ecclesiastica, per quam Christianus a communione Ecclesie, seu reliquorum fidelium separatur; est autem triplex fidelium communicatio pure interna, pure externa, & mixta. Prima con-

M m m m 3